

kant går i hak, så er vi i en enestående situation i dansk økonomi.

Jeg skal afslutte med et par bemærkninger om samarbejds klimaet, som det tegner sig efter finanslovsforliget.

Der er ingen musefælde klausuler forbundet med forliget. Det er klart fremgået både af debatten i går om ændringsforslagene og af debatten i dag og vel også af det faktiske forløb, som vi er inde i, for så vidt angår f.eks. de grønne afgifter. Der er kommet tilkendegivelser både fra Venstre og De Konservative om, hvordan de vil forholde sig til en eventuel aftale med SF og Enhedslisten; det mener vi nu nok i øjeblikket er præmaturligt, for vi er i gang med forhandlinger med erhvervs livet, i første række med landbruget, men senere også med industrien. Jeg synes, vi skal få de forhandlinger overstået, før V og K melder for bastant ud. Men der er ingen tvøen i vores sind: Hvis V og K ikke vil være med, skal de alligevel gennemføres, og så går vi naturligvis i realitetsforhandlinger med SF og Enhedslisten.

Så vil jeg også godt sige noget affødt af debatten i forgårs om indfødsret og debatten i formiddags om udlændingeloven, først og fremmest om bosnierne. Det er mit indtryk, at der under den debat er givet udtryk for holdninger, som i og for sig kan sætte et vist spørgsmålstegn ved stabiliteten i det samarbejde, vi har grundlagt her med finansloven.

Det kan være svært at forestille sig, at partier, der har et så firkantet menneskesyn, som er kommet til udtryk her, også vil være med til at arbejde videre, til fortsat at trække videre den rigtige vej, når vi taler om samfundsøkonomi, men vi kan da håbe, at debatten i dag og i forgårs har været præget af lidt træthed og lidt op-hidselse forud for den tilstundende juleferie.

Frank Aaen (EL):

Jeg skylder hr. Thor Pedersen en tak for det svar, der blev givet for efterhånden flere timer siden. Jeg forstod svaret sådan, at det, som blev givet til Venstre og De Konservative for indrømmelserne, var, at regeringen fik lidt mere tillid på børsen. Og modsat må vi jo kunne slutte, at regeringen syntes, at det var tilstrækkeligt at få lidt tillid på børsen som betaling for de indrømmelser, der blev givet. Jeg nævner det bare som indledning, for det er selvfølgelig noget, vi vil forfølge videre, når vi kommer ind i det nye år, hvor vi har en forespørgselsdebat om finansmarkedernes betydning for regeringens økonomiske politik.

Så vil jeg ellers prøve at kigge lidt uden for murene. Mon de, der skal leve med de love, der bliver vedtaget i forbindelse med dette finanslovsforlig, forstår, hvad det er, Folketinget gør, hvorfor flertallet herinde ændrer på deres livsbetingelser? Forstår børnefamilien med to eller flere børn, hvorfor den lige pludselig skal betale mere for at få passet børnene, når der ellers hele vejen rundt tales så pænt om børnefamilierne? Mon kontanthjælpsmodtagerne, der nu får mindre hjælp og dermed tvinges til at skifte bolig, forstår, at sådan skal det være, mens flertallet herinde med den anden hånd giver 750 mio. kr. til de velstående, der har råd til at give store gaver, og som har forældre, der efterlader sig en formue?

Forstår den 58-årige kvinde, der venter på en ny hofte, at havde hun bare haft et dårligt knæ, var pinslerne ved at være slut? Nu skal hun fortsat vente og endda vente længere. Forstår familien, der venter barn, og som har glædet sig til at tage forældreorlov, at den nu vil få 1.000 kr. mindre om måneden end de, der i dag har den glæde at kunne bruge dagen sammen med den lille? Forstår de arbejdsløse, der er på vej ind i delperiode 2, hvad flertallet i Folketinget er ved at gøre ved dem?

Næppe.

For de, der vedtager det, ved ikke engang selv, hvad det præcis er, der sker. Ingen ved, hvad der ligger i, at arbejdsløse mister dagpengere retten, hvis de ikke tager imod et tilbud om tvangsarbejde. Ingen ved, hvad der sker, hvis man undervejs i tvangsforløbet udsættes for så dårlig en behandling på arbejdspladsen, at man under andre omstændigheder straks ville tage sit gode tøj og gå. Kan arbejdsløse i tvangsarbejde slippe ud af arbejdsforholdet uden straks at miste retten til dagpenge? Vi ved det ikke, men loven vedtages alligevel.

Jeg tror ikke, der er mange af dem, det går ud over, der forstår, hvorfor de skal betale prisen for det forlig, der blev indgået. Og nu mener jeg slet ikke, de skal have forståelse for de urimelige forringelser, der sker. Men de har som minimum krav på at kunne følge med i, hvordan det kan gå til, at de med kort varsel får ændret deres dagligdag på afgørende punkter.

Der er faktisk sket lige præcis det, som vi advarede imod. De afgørende beslutninger er taget bag lukkede døre. Ingen ved, hvem der står bag hvad, og hvorfor. Ingen ved, hvordan der er handlet med synspunkterne, hvem der har givet hvad for hvad. Vi har fået løftet sløret en anelse.